

ning mellem de danske Sognemenigheder, hvilken hverken lovlig eller factist længere existerer. Det er derfor mit Raad, at vi skulle blive ved hvad vi have, blive ved de frivillige Menighedsraad, der hvor Præsten og Menigheden ønske det. Hvad der saaledes opstaaer paa en naturlig Maade og ikke bliver fremtvunget, det er ønskeligt og det har Velsignelse i sig; men en saadan Institution som den her foreslaaede, hvor det i Grunden til Skyende og Sidst bliver en Tvang, kan umulig blive til Folkekirkens Tary.

Ministeren for Kirke- og Under-

viisningsvæsenet: Den ærede Taler, som nu satte sig bemærkede, at han forgjæves havde søgt om Grundvolden, om den Hovedhjørnesteen, hvorpaa den hele Bygning skulde hvile. Sa det er ganske rigtigt; man vil forgjæves i denne Lov søge om en saadan Grundvold og Hovedhjørnesteen, hvad angaaer Ordningen af den christelige Kirkes og Menigheds Forhold, og det fordi denne Grundvold og Hovedhjørnesteen ikke kan søges og ikke skal søges i en Lov, thi den er lagt ved den christelige Kirkes og Menigheds Stiftelse. Det er ogsaa paa denne Grundvold, at dette Lovforslag er fremkommet i det faste Haab, at det vil bringe Frygt og Velsignelse for Menighederne. Den ærede Taler har stuet langt ud i Fremtiden og sat dette Lovforslag i Forbindelse med det, der hverligere kunde paatenkes. Jeg forfaster denne Engsteligbed, der ikke frimodig tør behandle en Sag i og for sig og see, om den i og for sig er god og gavnlig (Strøm: Det har jeg ogsaa gjort!), men spejder ud i Fremtiden af Frygt for, hvad der mulig kan udvilde sig deraf. Af et saadant Hensyn at ville forlæste Noget, siger jeg, var aldeles urigtigt. Den ærede Taler siger, at han ikke alene har taget dette Hensyn; det skal jeg indrømme, men det var dog det, hvormed han begyndte. Han nævnede dog slige Grunde, der efter hans Mening maatte være sær vægtige, siden han fremførte dem, og jeg skulde tage meget feil, om det ikke var denne Frygt for, hvad der mulig skulde kunne slutte sig til dette Forslag, der har sat disse Brillen med mørkt Glas for hans Dine, saa at han ikke har kunnet see

lyst, og alle Gjenstande have fremstillet sig for ham i sort Belysning. Det er denne Engsteligbed for, hvad der skulde kunne udvilde sig af dette Forslag, der har vontaaget hans Blik, ellers tvivler jeg paa, at en Mand med hans klare Blik kunde have gjort sig skyldig i den Opfattelse af Forslaget, som han har gjort. Lad os fæste et Blik ud over Menighederne. Lad os betragte de der ansatte Sjælsørgere, de ansatte Præster. Lad os gjøre en Bemærkning herved: De fleste af dem have vistnok deres Kald indvortes fra og fra oven; men der er ingen Præst ansat i den danske Folkekirke, uden han tillige faaer et udvortes Kald. De virke — det haabe vi — ud af Landens frie Drift; de virke — det haabe vi — ud af deres Sjæls inderste Overbeviisning. Men der er dog mange andre Forhold med Hensyn til deres Virksomhed, de ere ved mange synlige Aaand knyttede til den legemlige Verden, hvori Kirken maa færdes. Troer man, at de kunne undvære dette udvortes Kald, som de modtage, og Ordningen af alle disse udvortes Forhold? Jeg siger ikke, at denne udvortes Ordning kan fremkalde Livet, at det er den, der skal bringe Kirken til at blomstre; men jeg troer, at hvis ikke en ordnende Haand traadte til og lagde alle disse udvortes Forhold tilrette, hvis man vilde overlade alt dette til sig selv, da vilde meget godt gaae tilgrunde, og da vilde vi see fanatiske Sværmere og Secter fremkomme der, hvor der nu er en ordnet og velsignelsesrig Virksomhed. Hvor kan da den ærede Taler, der selv virker i den ordnede Folkekirke, sige, at ikke den aandelige Virksomhed skulde kunne trænge til, at der sørges for den ved disse udvortes Forhold og Betingelser? Hvor kan han, som han har gjort, herimod paabe- raabe sig det Liv, hvis Eneghblighed jeg ingenlunde misfjender? Det er godt, at disse mange udvortes Forhold lægges tilrette, for at Livet kan virke kraftigt og stærkt. Den der staaer udenfor en ordnet Folkekirke, den der bæres alene af Landens Drift i sit Hjerte, den der søger alene den frie Virksomhed, og hvis Ord lyder, hvor man vil samles om ham, den kan tale i høie Toner derom, at man skal alene slutte sig til Landens frie Drift; men den, der staaer i et ved en Mængde De-